

Adviesbureau van
Schaik

Mediaton en conflicthantering
Familierecht

I-I-2024

Jeugdstrafrecht

Informatie strafrecht

Adviesbureauvanschaik

Adviseur : Jessica van Schaik

Tel: 06-49868634

e-mail: info@adviesbureauvanschaik.com

www.adiesbureauvanschaik.com

Indexering

Krijgt mijn kind een advocaat?.....	2
Wanneer geldt jeugdstrafrecht?.....	2
Straffen jeugdstrafrecht.....	3
Strafrechtelijk onderzoek.....	7
Officier vervolgt.....	7
Procedure bezwaar.....	7

Krijgt mijn kind een advocaat?

Als uw kind wordt verdacht van een licht strafbaar feit, mag het zelf zijn verdediging voeren. Een advocaat inschakelen is niet verplicht. Het mag wel altijd. Een advocaat weet goed hoe alles werkt en kan uw kind helpen om de mogelijkheden te benutten.

Als uw kind wordt verdacht van een misdrijf, krijgt het een advocaat toegevoegd. Dit betekent dat u of uw kind hier niets voor hoeft te betalen.

Wanneer geldt jeugdstrafrecht?

Of het jeugdstrafrecht geldt, hangt af van de leeftijd waarop het feit werd gepleegd.

- Was uw kind toen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar? Dan geldt het strafprocesrecht voor jeugdigen en is het uitgangspunt dat een jeugdstraf wordt opgelegd.
- Was uw kind 16 of 17 jaar oud toen het feit werd gepleegd? Dan geldt ook het strafprocesrecht voor jeugdigen, maar kan de rechter in uitzonderlijke gevallen een straf opleggen volgens het volwassenenstrafrecht.

Was uw kind jonger dan 12 jaar, dan kan het niet strafrechtelijk worden vervolgd. De politie en de officier van justitie kunnen wel dwangmiddelen inzetten. U kunt bijvoorbeeld denken aan het verhoren van uw kind, waarvoor het kan worden vastgehouden op het politiebureau

Straffen jeugdstrafrecht

Zoals gezegd gelden er in het jeugdstrafrecht drie hoofdstraffen: geldboete, taakstraf en jeugddetentie. Daarnaast zijn er echter ook nog een aantal bijkomende straffen.

Hoofdstraffen kunnen geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk opgelegd worden. Dit betekent dat de straf in eerste instantie (deels) wordt opgeschort, maar de veroordeelde deze alsnog (in zijn geheel) moet voldoen wanneer hij of zij zich niet houdt aan de gestelde voorwaarden. Zo dient de jongere er in ieder geval voor te zorgen dat deze gedurende een door de rechter vastgestelde proeftijd (maximaal 2 jaar) niet opnieuw de wet overtreedt, maar kan bijvoorbeeld ook het opvolgen van aanwijzingen door jeugdzorg worden gevorderd.

Geldboete

Bij overtredingen wordt vaak in ieder geval een geldboete opgelegd. De geldboete varieert met de aard en ernst van de overtreding en kan tussen de € 3 en de € 3.350 bedragen.

Taakstraf

Als aanvulling op, of alternatief voor de geldboete is er de taakstraf. Deze hoofdstraf bestaat meestal uit een werk- en/of leerstraf en komt er kortweg op neer dat de veroordeelde gedurende een door de rechter vastgesteld aantal uren zonder vergoeding een bepaalde taak moet verrichten. Het maximaal aantal uren taakstraf dat een minderjarige onder het jeugdstrafrecht opgelegd kan krijgen is 200 uur, tenzij de rechter besluit tot een combinatie van een werk- en een leerstraf. In dat geval bedraagt de maximale duur 240 uur.

Jeugddetentie

Indien een jongere zich schuldig maakt aan een misdrijf, dan kan deze naast een geldboete en/of taakstraf tevens jeugddetentie opgelegd krijgen. Voor jongeren tot 16 jaar geldt dat zij maximaal 12 maanden opgesloten kunnen worden in een justitiële jeugdinrichting, boven deze leeftijdsgrens geldt een maximum van 24 maanden. Tijdens jeugddetentie krijgen jongeren les, bijvoorbeeld in het aanleren van sociale vaardigheden of beheersen van woede.

Bijkomende straffen

Buiten de bovenstaande drie hoofdstraffen kent het jeugdstrafrecht ook nog een tweetal bijkomende straffen: ontzegging van de rijbevoegdheid en verbeurdverklaring. Bijkomende straffen kunnen gekoppeld aan een hoofdstraf worden opgelegd, maar eventueel ook afzonderlijk.

Maatregelen jeugdstrafrecht

Soms acht een rechter het raadzaam om naast een straf ook een of meerdere maatregelen op te leggen. Het jeugdstrafrecht biedt hiertoe verschillende mogelijkheden.

Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ)

Er zijn situaties denkbaar waarin alleen straffen niet voldoende is. Wanneer een jongere ten tijde van het plegen van een strafbaar feit te kampen had met een ontwikkelingsachterstand of bepaalde geestelijke stoornis, kan de rechter daarom Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen bevelen. Bij een zogeheten PIJ-maatregel wordt een jongere intensief behandeld en begeleid in een justitiële jeugdinrichting, om zo herhaling van het gedrag te voorkomen. Een PIJ-maatregel duurt minimaal 3 en maximaal 7 jaar, waarbij de jongere in het laatste jaar onder strikte voorwaarden en begeleiding van de (jeugd)reclassering de justitiële jeugdinrichting mag verlaten.

Gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM)

Als een PJJ-maatregel te zwaar wordt geacht maar een voorwaardelijke straf te licht, dan kan de rechter overgaan tot een zogeheten gedragsbeïnvloedende maatregel (ook wel kortweg GBM). Een GBM voorziet in het volgen van trainingen of behandelingen die er op gericht zijn om bepaald gedrag te doen toenemen of afnemen. Zo kan ongewenst gedrag als agressie of een verslaving bijvoorbeeld worden afgeleerd. Een GBM duurt minimaal 6 maanden en maximaal 1 jaar, maar is eenmalig te verlengen met dezelfde termijn als waarvoor deze werd opgelegd.

Schadevergoeding

Ontstaat er bij een strafbaar feit schade en is de verdachte ouder dan 14 jaar? Dan kan deze als maatregel gehouden worden een schadevergoeding te betalen. Het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) zorgt er in dat geval voor dat het bedrag wordt geïnd. Bij 12- en 13-jarigen kan eventuele schade alleen verhaald worden op de ouders.

Onttrekking aan het verkeer

Indien er tijdens het opsporingsonderzoek voorwerpen worden aangetroffen die de verdachte niet in bezit mag hebben (bijvoorbeeld steek- of vuurwapens), dan worden deze in beslag genomen en vernietigd. Men spreekt in dat geval van onttrekking aan het verkeer, omdat de voorwerpen daarmee uit de roulatie zijn genomen.

Ontneming wederrechtelijk verkregen voordeel

Om er voor te zorgen dat een verdachte nu of in de toekomst geen profijt heeft van zijn of haar misdaad, kunnen zaken waarvan vermoed wordt dat deze direct of indirect afkomstig zijn uit criminele activiteiten worden ontnomen. Een veroordeling is in dit geval niet noodzakelijk; ook bij vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging is ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel mogelijk.

Vervangende jeugddetentie of hechtenis

Wanneer een veroordeelde minderjarige een taakstraf of GBM niet (naar behoren) uitvoert, of een geldboete niet (volledig) voldoet, dan kan deze vervangende jeugddetentie tegemoet zien. De jongere belandt dan voor bepaalde tijd achter slot en grendel in een justitiële jeugdinrichting. Als de veroordeelde volgens de rechter niet meer voor jeugddetentie in aanmerking komt, kan de maatregel worden omgezet in vervangende hechtenis. De veroordeelde wordt in dat geval overgebracht naar een penitentiaire inrichting.

Vrijheidsbeperkende maatregel

Een vrijheidsbeperkende maatregel kan door de rechter of het Openbaar Ministerie (OM) worden opgelegd om recidive te voorkomen. De jeugdige mag zich in dat geval voor een periode van maximaal 2 jaar niet in een bepaald gebied begeven of geen contact hebben met bepaalde personen. Ook kan bevolen worden dat hij of zij zich op gezette tijden meldt bij de politie.

Strafrechtelijk onderzoek

Wat betekent dit en welke stappen moeten er genomen worden voor een strafrechtelijk onderzoek?

- Uw kind is aangehouden of kreeg een uitnodiging voor verhoor op het politiebureau
- Het strafrechtelijk onderzoek naar het gepleegde feit en naar uw kind als verdachte (voorheen vooronderzoek)
- Na afronding strafrechtelijk onderzoek, beslist officier van justitie of hij uw kind vervolgt voor de strafrechter

De officier van justitie vervolgt uw kind voor de kinderrechter

- Uw kind krijgt een dagvaarding
- Als uw kind om uitstel wil vragen voor de zitting
- De zitting – wie zijn allemaal aanwezig?
- De zitting – wat onderzoekt de rechter tijdens de zitting?
- De zitting - het verloop
- De kinderrechter doet uitspraak
- Hoger beroep

Procedure bezwaar maken tegen dagvaarding

- Bezwaarschrift indienen
- Behandeling van het bezwaarschrift
- Uitspraak van het bezwaarschrift

Wilt u advies in de keuze die u moet maken of wilt u een vertrouwenspersoon die u bijstaat bij een advocaat of in deze moeilijke tijd. Neem dan gerust contact met mij op.